

RADNICE!!!

5

OVAK nasazuje chytré vodoměry

7

Hokejový šampionát klepe na dveře

9

Strážníci hlásí nové posily

11

Co čeká městskou nemocnici?

Ohlédnutí za loňskými investicemi

2-4

Investiční okénko do roku 2023

Také loni pokračoval trend, kdy z rozpočtu statutárního města Ostravy (SMO) směřoval rekordní objem peněz do investičních projektů. V roce 2023 se jednalo o více než 4,9 miliardy korun (34,3 % rozpočtu). K přímému proinvestování bylo určeno přes 3,9 miliardy, zbytek byl uložen do účelových fondů na průběžné financování vybraných investic. Město investovalo v široké škále oblastí, jak vyplývá rovněž z následujícího výběru nejzajímavějších projektů dokončených v uplynulém roce. Začtete se a pamatujte na radu známého podnikatele a mecenáše Martina Voháňky: „Vůbec nejlepší investice je do čistého svědomí a hned druhá v pořadí pak do vlastní postele.“

Periodický tisk územního samosprávného celku

Měsíčník vydává:

Statutární město Ostrava,
Prokešovo náměstí 8,
729 30 Ostrava, IČ 00845451

Náklad: 142 000 výtisků

Registrační číslo: MK ČR E 12811

Redakce:

telefon: 599 443 714
e-mail: redakce@ostrava.cz
Šéfredaktor: Marek Skřípský

Design+Prepress:

Mattbox.cz, s. r. o.
Tisk: VLTAVA LABE MEDIA, a. s.
Distribuce: Česká distribuční, a. s.

Vyšlo: 5. 2. 2024

Uzávěrka březnového

vydání: 20. 2. 2024

Noviny jsou ke stažení v pdf

na www.ostrava.cz/radnice.

1

CITY CAMPUS OSTRAVSKÉ UNIVERZITY NA ČERNÉ LOUCE

Lokalita: **Moravská Ostrava a Přívoz, Slezská Ostrava**

Investice: **1,2 mil. Kč** (financováno EU, Statutárním městem Ostrava, Moravskoslezským krajem a Ostravskou univerzitou; SMO se podílelo darováním pozemků a finanční částkou **211 mil. Kč**)

Jádro univerzitního kampusu tvoří dvojice architektonicky unikátních budov se špičkovým zázemím. Výstavba kampusu Ostravě dopomohla k zařazení mezi vážená univerzitní města. Kromě Univerzitního zázemí sportu a behaviorálního zdraví a Klastru umění a designu byla v kampusu otevřena volnočasová zóna pro širokou veřejnost.

2

SPORTOVNÍ AREÁL PORUBA

Lokalita: **Poruba**

Investice: **174,7 mil. Kč**

Notoricky známé „véokáděčko“, na němž se proháněly celé generace aktivních i rekreačních sportovců, výrazně zkrášlilo svou tvář. Investice jej proměnila v moderní sportovní komplex, splňující všechny nároky současné doby, což se týká jak sportovních ploch, tak zázemí. Tak jako v minulosti, i nyní je areál určen profesionálům, amatérům i komukoliv, kdo si chce zaspportovat. Město se podílelo zásadní částkou ve výši 166 mil. Kč.

3

PARKOVIŠTĚ PARK AND RIDE HRANEČNÍK

Lokalita: **Slezská Ostrava**

Investice: **27,4 mil. Kč**

Modernizace, rozšíření a úprava parkovacích ploch zajistila motoristům celkem 174 míst k parkování. Jedná se o parkoviště mimo centrum města, kde díky blízkosti moderního terminálu MHD mohou cestující zaparkovat a pokračovat veřejnou dopravou. To vede ke zvýšení plynulosti a bezpečnosti dopravní situace ve městě, zatímco dochází naopak ke snižování emisí z osobních automobilů.

4

CESTA VODY

Lokalita:
Ostrava-Jih

Investice: **21,2 mil. Kč**

V populární odpočinkové oblasti Bělský les přibyla malebná stezka, která atraktivitu lokality ještě zvyšuje. Na území mezi Výškovicemi a Starou Bělou se tak můžeme vydat dřevěnými chodníky po naučné trase, lemované pestrou vodní i suchozemskou květenou a vkusným mobiliářem. Nechybí ani socha obra, která je taktéž z přírodního materiálu – ze dřeva.

5

NOVÁ SMUTEČNÍ SÍŇ

Lokalita:
Vítkovice

Investice: **91,2 mil. Kč**
(30,9 mil. Kč poskytl městský obvod)

O důležitosti „posledních věcí člověka“ psal už Karel Čapek. V Čapkových dobách moderní vítkovická smuteční síň musela být kvůli nevyhovujícímu stavu stržena, aby ji nahradila nová. Ostrava v ní získala skutečně důstojné místo k rozloučení se zesnulými, vyhovující požadavkům dnešního pohřebnictví. Součástí je taktéž výstavka připomínající dlouhou historii její předchůdkyně.

6

ÚPRAVY A PRODLOUŽENÍ MASNÉ ULICE

Lokalita:
Moravská Ostrava a Přívoz

Investice: **28,5 mil. Kč**

Rekonstrukce ulice Masná představuje důležitý krok pro vytváření budoucí podoby městského centra. Díky provedeným úpravám došlo k jejímu propojení s Janáčkovou ulicí a vzniku nového městského bloku. Pamatováno bylo na místo pro odpočinek, vybavené kvalitním mobiliářem, včetně podzemních odpadkových kontejnerů.

7

CYKLOTRASA MEZI PORUBOU A VŘESINOU

Lokalita:
Poruba (Vřesina není součástí SMO)

Investice: **15,9 mil. Kč**

Cyklisté i pěší jistě uvítali 450 metrů dlouhý úsek cyklostezky, který jim aktuálně zajišťuje pohodlné a bezpečné spojení k volnočasovému areálu Skalka Family Park a Střelnici Poruba. Jedná se o propojení komunikací v souběhu se silnicí I/11 a pokračování pěší komunikace od napojení mimoúrovňové křižovatky na silnici III/4692.

8

PARK U BOŘÍKA

Lokalita:
Nová Ves

Investice: **17,2 mil. Kč**

Zřizování nových a revitalizaci stávajících parků věnuje SMO značnou pozornost. Jedním z jejích loňských výsledků je zbudování zcela nového parku U Boříka v oblíbené oblasti obvodu Nová Ves. Park je koncipován tak, aby uspokojil potřeby aktivního odpočinku, relaxace i venkovních volnočasových aktivit. Park, plnící úlohu místní návsi, je rozdělen do několika různých funkčních celků.

9

SPECIÁLNÍ TŘÍDÍCÍ LINKA SMĚSNÉHO ODPADU OZO OSTRAVA

Lokalita:
Slezská Ostrava

Investice: **300 mil. Kč**

Jako první ze všech měst České republiky začala Ostrava využívat zvláštní třídící linku směsného odpadu s průlomovou technologií. Ta umožňuje právě i ze směsného odpadu vytřídit surovinu k dalšímu energetickému i materiálovému využití. Zařízení v neposlední řadě městu dává možnost připravit se už nyní na změny, které bude obsahovat zákon o odpadech v roce 2023.

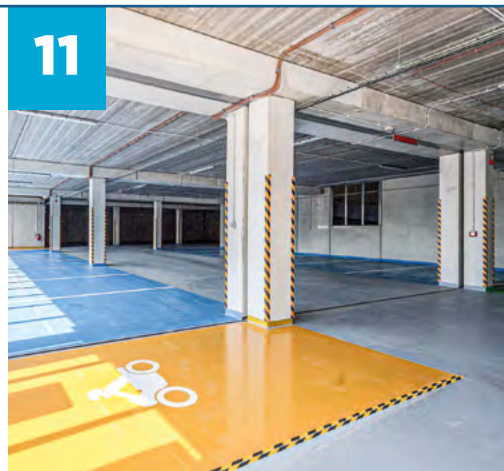
10

PROTIALKOHOLNÍ ZÁCHYTNÁ STANICE MĚSTSKÉ NEMOCNICE OSTRAVA (MNO)

Lokalita:
Moravská Ostrava a Přívoz

Investice: 31,93 milionů korun (financováno SMO, Moravskoslezským krajem a MNO, SMO se podílelo částkou 13 milionů korun)

Nová záchytka stojí na území nemocničního areálu v prostorách nevyužívaného objektu v Hornopolské ulici. Disponuje deseti lůžky, což je oproti dřívějšímu o dvě lůžka více. Personál může využívat podstatně komfortnějšího zázemí, nově byla zřízena třeba pracovna lékaře, vyšetřovna, inspekční pokoj nebo samostatná sesterna.

11

PARKOVACÍ DŮM U ZOO OSTRAVA

Lokalita:
Slezská Ostrava

Investice: **173,7 mil. Kč**

Zoo Ostrava, které patří mezi nejčastější turistické a výletní cíle našeho města, se s problémem parkovacích kapacit potýká dlouhodobě. Výrazné zlepšení tak přišlo s novým parkovacím domem o kapacitě 195 míst ke stání. Dům nabízí taktéž 6 míst pro motocykly, kolárnu pro 20 kol a 2 elektronabíječky. Vybaven je rovněž sociálním zařízením a retenční nádrží na dešťovku.

12

SPORTOVNÍ HALA TŘEBOVICE

Lokalita:
Třebovice

Investice: **102,9 mil. Kč**
(18,8 mil. Kč poskytl městský obvod)

V Třebovicích nedaleko zámeckého parku vyrostla víceúčelová hala, ve které si pod jednou střechou přišli na své hráči fotbalu, florbalu, házené, badmintonu a příbuzných sportů. Hala zahrnuje rovněž tribunu pro 200 osob. Přiléhá k ní nově oplocený areál s rozšířeným parkovištěm. Její prostory jsou otevřené jak profesionálním, tak amatérským klubům, stejně jako sportující veřejnosti.

13

CYKLISTICKÉ PROPOJENÍ DOLNÍCH VÍTKOVIC S CENTREM OSTRAVY

Lokalita:
Vítkovice, Moravská Ostrava a Přívoz

Investice: **136 mil. Kč**

Protilehlé břehy řeky Ostravice spojila unikátní lávka pro cyklisty i chodce. Autorem jejího návrhu je známý architekt a držitel Ceny města Ostravy Josef Pleskot. Stavbou, která představuje pokračování stávající cyklostezky E, došlo k pohodlnému spojení středu města s národní kulturní památkou Dolní oblast Vítkovice.

14

REVITALIZACE ZASTÁVEK MHD A PODCHODŮ DŘEVOPRODEJ A TYLOVA

Lokalita:
Ostrava-Jih

Investice: 86,8 mil. Kč (Dřevoprodej),
43,4 mil. Kč (Tylova)

Zastávky MHD, kterým se od druhé poloviny 70. let nedostalo zásadnějších renovací, radikálně „prokoukly“ i s přiléhajícími podchody. Zcela se změnil jejich design, došlo k osazení moderním mobiliářem, přidání bezbariérových prvků, přístřešků či výtahu. Bezpečnost cestujících zvýšil kamerový systém.

15

REKONSTRUKCE POBOČKY KNIHOVNY MĚSTA OSTRAVY

Lokalita:
Slezská Ostrava

Investice: 36,36 mil. Kč (celkové náklady na opravu kulturního domu, jehož je knihovna součástí)

Knihovna v Heřmanicích prošla rekonstrukcí, která ji změnila po všech stránkách. Díky kompletní přestavbě mohou čtenáři využívat komfortní knihovnu s bohatým sortimentem knih i časopisů. Pobočka plně odpovídá aktuálním trendům, které vnímají prostory knihovny také coby komunitní místo setkávání, jakož i různých tvůrčích, společenských a kulturních aktivit.

System protipovodňových opatření prošel zásadním zdokonalením

Dokončení projektu „Protipovodňová opatření ve městě Ostrava“ dalo moravskoslezské metropoli účinnější nástroje pro vypořádání se s případnými povodňovými situacemi. Nový soubor příslušných opatření za téměř 40 milionů korun tak zahrnuje digitalizaci povodňových plánů nebo modernizaci a rozšíření systému varovných sirén. Ty jsou nyní připraveny také v místech, která dříve nebyla pokryta.

Celý projekt byl rozdělen do 2 částí – první řešila vypracování i aktualizaci digitálních povodňových plánů jednotlivých městských obvodů, ve druhé části tvůrci přistoupili k modernizaci a dostavbě jednotného systému varování a vyzoomění.

„Výhodou digitálních povodňových plánů je okamžitá dostupnost křížené

informace pro povodňové orgány. V případě zasedání povodňových komisí a řešení krizových situací tak mají účastníci potřebné informace na jednom místě a aktuální v daném čase. Naleznou zde například plně kontaktní údaje jednotlivých povodňových komisí sousedních obcí, správce vodních toků, stupně povodňové aktivity, včetně způsobu vyhlášení, ohrožená místa, objekty, profily vodních toků, způsoby zabezpečení ochranných prostředků, dopravy,“ **zdůraznil náměstek primátora Aleš Boháč.**

Finanční prostředky poskytla Evropská unie (přes 24 milionů korun), město Ostrava (12 milionů korun) a Hasičský sbor Moravskoslezského kraje (2,9 milionů korun). MS

SMART vodoměry pohlídají vaši spotřebu vody

 Ostravské vodárny a kanalizace a.s.

Toaleta už vás nezradí!

PROFESIONÁLNĚ S OHLEDEM NA PŘÍRODU

MÁTE VODU POD KONTROLOU?

Nechejte si zdarma zasílat upozornění!

Bud'te smart!

Získejte díky chytrému měření vody kontrolu nad její spotřebou a nechejte si posílat upozornění na nestandardní stavy.

Protékající toaleta vás již nepřekvapí.

www.ovak.cz info@ovak.cz [848 100 700](tel:848100700) [800 202 700](tel:800202700)

Ostrava je díky technologii dálkových odečtů vodoměrů, tzv. „Chytrého měření“, používaných společností Ostravské vodárny a kanalizace a. s. (OVAK) mezi prvními městy v ČR, která umožňují odběratelům vody nabídnout nadstandardní služby a ve svém důsledku jim také pomoci mít spotřebu vody pod kontrolou.

Instalace systému dálkových odečtů vodoměrů v Ostravě probíhá už od roku 2014. Systém „Chytrého měření“ funguje tak, že se na běžný vodoměr nainstaluje vysílač, který dokáže automaticky odečítat spotřebu vody několikrát za den. Získané informace se pomocí digitálního kódova-

ného signálu přenášejí do centrální databáze prostřednictvím přijímačů umístěných na výškových budovách, které komunikují se všemi vysílači umístěnými na vodoměrech ve svém okolí. Celý digitální řetězec dat je šifrován a nejsou v něm přenášeny žádné osobní informace, které by mohly identifikovat odběratele. V současnosti přijímače pokrývají signálem celou oblast města Ostravy a sbírají se data z více než 27 tisíc vodoměrů, tedy přes 80 % všech instalovaných vodoměrů.

Moderní technologie „Chytrého měření“ představuje nejen zvýšení komfortu, bezpečnosti a technické úrovně odečtu pro OVAK, ale i zvýše-

ní rozsahu poskytovaných služeb zákazníkům. Dálkové odečty vodoměrů napomáhají efektivněji hospodařit s vodou a včas odhalit i úniky vody za vodoměrem u zákazníka. Systém „Chytrého měření“ funguje i jako hlídač. Pokud zaznamená nestandardní spotřebu, systém sám zašle upozornění e-mailem odběrateli, že něco není v pořádku.

Služby v rámci „Chytrého měření“ mají zákazníci zdarma. K získání přístupu stačí online zákaznický účet, odkud se pak zákazník jednoduše dostane na tzv. portál „Chytrého měření“. Pro zasílání upozornění spotřeby je třeba vyplnit jednoduchý formulář

„Žádost o aktivaci upozornění“.

Služba „Chytrého měření“ je určena pro zákazníky OVAK, to znamená, že mají s touto společností uzavřenou Smlouvu o dodávce vody. Služba se netýká obyvatel v bytových domech, protože smluvní dodávku vody do bytů OVAK přímo nezajišťuje a nemá přístup k údajům z bytových vodoměrů. Další důležitou podmínkou je osazení vodoměru vysílačem.

Veškeré podrobnosti k nabídce „Chytrého měření“ se vším souvisejícím lze najít na www.ovak.cz. RED

Ostravu jako město si spojujeme s různými asociacemi – Zlatou tretrou, Baníkem, Vítkovicemi, industriálním nebo hornickým dědictvím. Aktuálně je však naše město, pro někoho možná překvapivě, rovněž vládcem tuzemského baletu. Celostátní soutěžní přehlídka českých divadel BALET 2023 totiž ovládl baletní soubor Národního divadla moravskoslezského (NDM) v čele s Lenkou Dřímálovou, když bral hned 4 hlavní ceny. Nejvyšší čas položit úspěšné choreografce a taneční pedagožce, která vede balet NDM už od července 2013, pár dotazů.

Balet jako vrcholový sport

Českému baletu dominuje soubor Národního divadla moravskoslezského pod vedením osvědčené šéfkyně

© Archiv Lenky Dřímálové

Úvodem se jistě sluší poblahopřát k fantastickému úspěchu. BALET 2023 jste skutečně ovládli. Čím to? Jak se protančit k triumfu?

Cen si vážíme a jsme náležitě hrdí. Ostravský soubor baletu poprvé v historii této soutěžní přehlídky získává hlavní cenu a poprvé si odnáší tak vysoký počet ocenění spojený s jednou inscenací – Carmen v choreografii Jiřího Pokorného. Počet soutěžních inscenací byl ve srovnání s minulými léty vyšší a o to víc nás těší úspěch.

Musím se však pochlubit, není to poprvé, kdy získáváme ceny. Již v minulých ročnících této soutěže jsme byli oceněni – dvakrát jsme získali ceny za nejlepší kolektivní výkon za výkony v inscenacích Rossiniho karty (2019) a Návraty domů (2014), další dvě ceny jsou spojené se sólistickými výkony a máme i cenu za vynalézavé divadelní zpracování baletu Škrtič.

Jak se protančit k triumfu? Cílem této soutěže je podporovat současnou baletní tvorbu a oceňovat nově vzniklé choreografie, šité na míru jednotlivým souborům. To vše inscenace Carmen splňuje a tanečníci Carmen milují. Všechny múzy se krásně sešly a vše správe klaplo.

Má soubor NDM nějaká svá specifika, která mu umožňují vyniknout na české baletní scéně? Taková, která se u jiných těžko hledají?

Většina zahraničních choreografů, asistentů a jiných tvůrců zdůrazňuje, že jsme dobrý tým a oni se k nám rádi vrací. Tanečníci si vzájemně pomáhají, panuje zde zdravá konkurence. Prostředí baletních souborů a jistě i jiných uměleckých souborů je velmi křehký organismus, je třeba neustále o vše pečovat. Dalším specifickým je

naše univerzálnost v tanečních stylech.

Na vařínech určitě nespíte. Jaké hlavní výzvy a představení soubor v blízké době čekají?

V těchto měsících nás čeká velmi náročná příprava komponovaného večera s názvem Rapsodie Bohemia. Premiéra bude 11. dubna 2024. Večer zahájí dílo amerického choreografa Justina Pecka. Tento mladík, oceněný Cenou Tony za práci na broadwayské inscenaci Carousel (2018), který mimochodem spolupracoval jako choreograf na filmech Stevena Spielberga a Sofie Coppolové, bude pro nás velká výzva. Justinův styl je jedinečný v tom, že vyžaduje hodně technických dovedností – přesnost, muzikálnost, atletičnost, ale také uvolněnost. Pro klasické tanečnický bývá často výzvou k tomu, aby se uvolnili a bavili se, a přitom si stále drželi preciznost a techniku, kterou balet vyžaduje. Titul Heatscape Justina Pecka na hudbu Bohuslava Martinů bude v České republice uveden poprvé.

V druhé části večera se představí dvě výrazné osobnosti českého tance – Jana Burkiewiczová a Viktor Konvalinka. Oba mají za sebou několik úspěšných inscenací a ocenění a tvoří své choreografie speciálně pro naši inscenaci Rapsodie Bohemia věnovanou Roku české hudby. Oba jsou také výjimečnými českými tvůrci. Jsem si jistá, že budou velkým uměleckým obohacením a výzvou pro náš soubor.

Neumím si představit, co vlastně obnáší „velet“ takovému tělesu, jakým je baletní soubor. Co musí šéfka baletu zvládat při práci s lidmi? A mají její podřízení nějaké vrtochy dané jejich povoláním?

Nejsem ten typický „velitel“. Potre-

buji mít pocit, že tu káru tlačíme společně. U takových kolektivních těles by to jinak nebylo ani možné. Když přemýšlím o své práci, musím zvládnout několik profesí. Musíte být umělec, ale zároveň dobrý organizátor. Vlastně jsem i dramaturgem, tvoříte dramaturgi s přesahem do budoucnosti. Musíte mít přehled, co se umělecky děje v baletním a tanečním oboru kolem nás aspoň ve vzdálenosti evropského kontinentu. Pak přemýšlíte v kontextu s ohledem na podobné soubory srovnatelné s naší velikostí a rozpočtem divadla. V divadlech se vše plánuje minimálně na rok dopředu, měla bych mít tedy dobrý odhad také potřebného času na zkoušení a přípravu jednotlivých titulů na repertoáru i plánovaných premiér. Jinými slovy, musím vše správně načasovat, aby například nedošlo k přezkoušení tanečnicků nebo vyhoření baletních mistrů. Pracujeme s živou energií, takže každá malá chyba v organizaci či umělecké selhání kohokoliv je okamžitě znát na výkonu tanečnicků nebo například na výsledku premiéry.

Vrtochy máme asi všichni. Většina tanečnicků, baletních mistrů a asistentů jsou silné umělecké osobnosti, které se aktivně zajímají o svůj vlastní seberozvoj, ale vše by mělo být v souladu s celkem, ne na úkor ostatních či ke škodě směřování souboru.

Ríká se, že bývá problém podnikat baletní vášeň u klukovské nebo mužské části populace. Koneckonců i animovaný raubíř Bart Simpson chodil v jedné epizodě seriálu Simpsonovi baletit raději tajně. Shánějí se „baletáři“ těžko?

Asi mi neuvěříte, ale v posledních několika letech je mužská baletní

populace zapálená pro obor. Bohužel musím přiznat, že jsou to hlavně cizinci – především Italové, Španělé, Angličani a Japonci. Díky velkému zájmu zahraničních tanečnicků si nemohu stěžovat na mužskou část našeho souboru. Na repertoáru máme celou řadu inscenací, kde musí muži mít „bříšáky“, působit mužsky s pořádnou dávkou testosteronu. Raubíř Bart Simpson by se asi polekal. Samozřejmě, že je část repertoáru, kde by tanečníci měli působit jemně – to je například princ v Labutím jezeře. Ale na druhé straně již v choreografiích ve stylu tzv. neoklasiky musejí být muži rychlí a atletičtí. Svým způsobem je to vrcholový sport se širokou škálou pohybů a dovedností.

„Zeptej se, jestli je neotravuje ten Louskáček, když ho tančí tak často,“ kladla mi na srdce jistá zvědavá osoba. Tak tedy, otravuje baletky a baletáky Louskáček? Existují případně představení, která jsou nepravem v jeho stínu?

Ano, máte pravdu. Ve světě existují velké soubory, které Louskáčka v průběhu Vánoc zahrají až padesátkrát. Naštěstí k těmto souborům nepatříme. V letošní sezóně jsme Louskáčka zahráli „pouze“ sedmnáctkrát. Obsazení tanečnicků v blokovém hraní by mělo mít logiku, tak aby uvnitř souboru panovala nálada, že vedení se snaží tanečnický rovnoměrně fyzicky a mentálně zatížit. Naštěstí v choreografii Yourije Vámore je celá řada rolí a rolíček. Tanečníci jsou obsazeni hned do několika rolí a mají díky tomu možnost uměleckého růstu.

Děkuji za rozhovor. MS

Příprava na hokejový svátek jde do finiše

Letošní 87. ročník Mistrovství světa IIHF v ledním hokeji hostí ve dnech 10. – 26. 5. Česká republika. Český národní tým byl zařazen do skupiny A, která sehraje svá utkání v Praze. Ostrava Aréna přivítá kompletní zápasy B skupiny, spolu se dvěma následnými čtvrtfinálovými souboji. V ostravské

skupině proti sobě nastoupí výběry Švédska, USA, Slovenska, Německa, Lotyšska, Francie, Kazachstánu a Polska. Právě Poláci se mezi hokejovou elitou vrací po dlouhých 22 letech!

Vzhledem k blízké vzdálenosti Ostravy od Polska a Slovenska pořadatelé očekávají nápor hokejových příznivců z těchto sousedních zemí. Velké množství fanoušků zřejmě dorazí rovněž z Německa. Zájem o vstupenky je enormní také mezi českou sportovní veřejností. Jejich prodej ve formě lístků na jednotlivé zápasy byl zahájen v půli ledna. Oficiálním kanálem pro prodej vstupenek je web 2024.iihfworlds.com/vstupenky.

Organizační náročnost celé akce, spojená se značným množstvím lidí v městských ulicích, si po dobu šampionátu vyžádá určitá dopravní omezení. Statutární město Ostrava o nich bude průběžně informovat na svém webu a dalších informačních kanálech.

Diváci se mohou opět těšit na oficiální fanzónu, která bude umístěna poblíž Ostravar Arény. Její návštěvníky čeká program plný hokejové zábavy, na jehož přípravě organizátoři aktuálně pracují.

Více informací o šampionátu na 2024.iihfworlds.com. MS

Oslavy stoletého jubilea nabízí celou řadu akcí

O tematických akcích v rámci výročí vzniku takřčené Velké Ostravy v roce 1924 jsme čtenáře zběžně informovali v lednové Radnici!!!. Stejně jako o skutečnosti, že série těchto akcí potrvá téměř půl roku a v půli června bude zakončena programem Ostravské muzejní noci.

Přestože od zahájení oslav uplynul teprve zhruba jeden měsíc, Ostravané i přespolní měli z čeho vybírat. Tak tomu bude rovněž v měsíci únoru. Už v první únorový den zájemci na Mírovém náměstí ve Vítkovicích mohli navštívit vernisáž putovní výstavy „100 let Velké Ostravy“, vydat se ve společnosti známého místního historika Petra Lexy Přendlíka po stopách zaniklé tramvajové trati, případně si jeho výklad užít při komentované

prohlídce Vítkovic. Svého druhu unikát představuje muzeum Jubilejní kolonie, otevřené doslova před pár dny. Návštěvníci v něm najdou zajímavé expozice zaměřené na dobové bydlení.

Náměstkyně primátora Lucie Baránková Vilamová připomíná, že únor ve znamení Velké Ostravy pokračuje: „Ráda bych všechny pozvala například do Domu umění,

kde odstartovala výstava věnovaná ostravské návštěvě T. G. Masaryka, s přihlédnutím k industriálnímu dějinám města. Těší mě, že do oslav se zapojila také Knihovna města Ostravy, která pro děti připravila dětskou tvořivou výtvarnou dílnu „Loguj“, přednášku o urbanismu za časů první republiky nebo výstavu prací dětských čtenářů na téma Domy v Přívoze. Je toho skutečně mnoho

a všem doporučuji sledovat webové stránky velkaostrava.cz. Tam každý vás zjistí vše potřebné.“

Součástí půlročních oslav jsou dvě hry o ceny s příbuznou tematikou – geolokační hra „Sedm klíčů Velké Ostravy“ a „kartičková“ hra „Po stopách Velké Ostravy.“ Podrobnosti o hrách jsou taktéž dostupné na uvedeném webu velkaostrava.cz, a to v sekci „Hry“. MS

Přestavba jatek postupuje prestižní evropskou soutěží

Někdejší městská jatka z 19. století, která se po své přestavbě proměnila v sídlo galerie současného umění PLATO, postoupila jako jediná česká stavba do užšího nominačního výběru na architektonickou cenu Mies van der Rohe. Finalisté budou oznámeni začátkem února, slavnostní ceremoniál s vyhlášením hlavní ceny se uskuteční v květnu 2024 v Miesově pavilonu v Barceloně.

Cena Evropské unie za současnou architekturu – cena Mies van der Rohe je udělována jednou za dva roky. Hodnotitelé vybírají stavby na území starého kontinentu projektované architekty z evropských zemí (tedy nejen zemí EU). Poprvé byla cena udělena v roce 1988, naposledy – roku 2022 – ji obdržela britská architektonická kancelář Grafton Architects za stavbu Town House na Kingstonské univerzitě. Bývalá ostravská jatka se stala vůbec první českou stavbou, které se podařilo do užšího výběru postoupit.

Přestavba historických městských jatek zahrnuje léta 2020–2022. Provedl ji studio KWK Promes polského architekta Roberta Konieczneho, a to v duchu stylu nazývaného jako moving architecture. Prostřednictvím jedinečných otáčivých zdí se mění samotné prostorové vnímání interiérů, což zároveň více přibližuje návštěvníka jak stavbě, tak příslušným galerijním expozicím.

Nejedná se přitom o zdaleka jediný

© Lukáš Kaboň

architektonický úspěch, který si přestavba jatek připsala na konto. Jen loni získala dvě ocenění za památkovou péči v rámci Ceny Národního památkového ústavu Patrimonium pro futuro nebo cenu Grand Prix architektů 2023 v soutěžní kategorii rekonstrukce.

Areál dřívějších jatek vznikl roku 1881, v letech 1890 a 1924–27 prošel modernizačními úpravami. Původnímu účelu přestala jatka sloužit roku 1965, následně chátrala. Od prosince 1987 (věž), respektive září 1994 (věž s přílehlými objekty), jsou kulturní památkou. ^{MS}

Magistrátní podpora výstavby nových bytů pokračuje

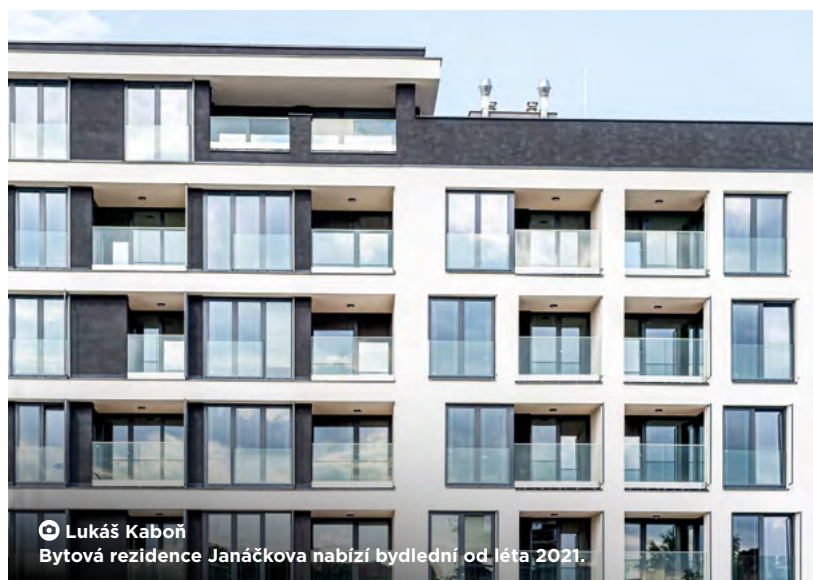
Ostrava znovu nabídne možnost financování vzniku bytů v obnovených, dlouhodobě opuštěných nebytových prostorách, čímž pomůže rozšířit nabídku nájemního a dostupného bydlení. Program podporuje obnovu prokazatelně déle opuštěných budov či jednotek a zvětší portfolio bytů s dostupnými nájemnými. Pro rok 2024 je na program vyčleněno 10 milionů korun.

„Cíl programu je v podstatě dvojitý. Jednak chceme smysluplně do života vrátit prostory, které nebyly minimálně po dobu jednoho roku využívány. Stejně tak chceme rozšířit nabídku dostupných nájemních bytů, v rámci programu budou byty nabízeny na úrovni 70 procent průměrného nájemného na území města. Už v první výzvě programu jsme podpořili v roce 2023 částkou 8,1 milionů korun vznik celkem 40 bytů,“ **konkretizovala náměstkyně primátora Hana Tichánková.**

Žadatelem o zmíněnou dotaci může být vlastník či spoluvlastník objektu. Lhůta pro podávání žádostí je stanovena od 8. 2. 2024

do 8. 4. 2024. Detailní informace naleznete na webu města. Příspěvek města je stanoven ve výši 5 tisíc korun/m² bytu do výše až 350 tisíc korun za byt, jeden žadatel může získat maximálně 3 miliony korun. Dotace může dosáhnout do maximálně poloviny celkových uznatelných nákladů projektu, zbylé náklady hradí majitel stavby.

Díky novému projektu očekáváme vznik či obnovu zhruba šesti desítek bytů. Další byty jsou obnovovány také díky finanční rezervě pro obnovu a rozvoj bytového fondu s alokací 50 milionů ročně. „Z této rezervy je realizována podpora městských obvodů při správě jejich bytového fondu, který stejně jako nemovitosti v privátním vlastnictví obsahuje určité procento bytů neobyvatelných. V roce 2022, s ohledem na uprchlickou krizi, byla tato alokace navýšena na 90 milionů korun, v roce 2023 byl schválený rozpočet 68,9 milionů korun a pro rok 2024 je schválený rozpočet 60 milionů korun,“ **podotkl náměstek primátora Jiří Vávra.** ^{RED}

© Lukáš Kaboň

Bytová rezidence Janáčkova nabízí bydlení od léta 2021.

Kotlíkové dotace pomohou s výměnou starého kotle za nový

Podle kvalifikovaných odhadů v ostravských domácnostech stále slouží k vytápění přibližně 500–600 zastaralých kotlů, nešetrných k životnímu prostředí. Jejich počet může aktuálně výrazně poklesnout díky 5. výzvě kotlíkových dotací, administrované Moravskoslezským krajem. Tato výzva na období 2024–2027 je určena domácnostem, kdy žadatelem je starobní nebo invalidní důchodce. Ostrava vyčlenila na tuto výzvu celkovou částku 12 milionů korun, vždy po 3 milionech za rok.

Dotace je až 95 % způsobilých výdajů. Příjem žádostí je možný do 30. srpna letošního roku. Starý kotel na tuhá paliva si mohou lidé vyměnit za kotel na biomasu nebo za tepelné čerpadlo. Dotace může činit 130 až 180 tisíc korun. Krajský úřad navíc přispívá částkou 7500 korun a statutární město Ostrava 20 000 korun.

„Ostrava přispívá občanům v rámci kotlíkových dotací pravidelně, a to již od první výzvy. V předešlých výzvách podpořilo žadatele částkou 10 tisíc korun za vyměněný zdroj vytápění. Vzhledem k tomu, že pátá výzva by měla být cílena zejména na seniory anebo invalidní důchodce, rozhodlo se město příspěvek výrazně navýšit, a to na částku 20 tisíc korun,“ **rozvedl náměstek primátora Aleš Boháč.** „K tomuto kroku jsme se rozhodli, protože si uvědomujeme zranitelnost těchto domácností a přihlédlí jsme i k dalším aspektům, kterým jsou tyto domácnosti vystaveny a musí jim čelit, jako míra inflace, navyšování cen za energie a také rozdílné sociální podmínky.“

Díky této výzvě se lidé mohou výměnou zbavit zastaralého zdroje vytápění, který bude brzy zakázáno používat. Vyhnou se tak nepříjemné situaci, kdy by nebyli schopni legálně vytápět svou nemovitost. Od 1. 9. 2024 je možné provozovat pouze kotle na pevná paliva v emisní třídě 3, 4 nebo 5.

Podrobnosti k aktuální výzvě kotlíkových dotací na stránkách <https://lokalni-topeniste.msk.cz/>.

Na bezpečnost v ulicích dohlédnou další strážníci

Ve foyer Nové radnice složilo po novém roce za přítomnosti ostravského primátora slavnostní slib 21 nových strážníků Městské policie Ostrava. Je mezi nimi 12 mužů a 9 žen. Události se zúčastnil rovněž ředitel městské policie Miroslav Plaček.

Každý ze strážníků musel před nástupem na služebnu absolvovat tříměsíční rekvalifikační kurz, zakončený zkouškou před komisí Ministerstva vnitra ČR. V jeho průběhu získal znalost právních norem potřebných

k výkonu povolání, prodělal výcvik sebeobrany a prošel taktickou i střeleckou přípravou. V kurzu si osvožil základy kriminalistiky, psychologie nebo poskytování první pomoci.

„Ve městě nyní zajišťuje výkon služby 625 strážníků, doplnit chceme dalších 55 strážníků. Při výběrovém řízení mají uchazeči největší potíže při plnění testů fyzické způsobilosti a rovněž při psychotestech. Současně čelíme také významné fluktuaci strážníků do tří let od přijetí do pracovního poměru, neboť

nové strážníky nezřídka kdý láká služební poměr u Policie České republiky a jiných složek nabízejících výsluhové náležitosti. Nicméně naše městská policie má stabilní personální základnu, počet strážníků zajišťujících bezpečnost v Ostravě děle než 20 let je takřka 300,“ **popsal aktuální situaci primátor města Ostravy Jan Dohnal.**

Zájemci o práci u Městské policie Ostrava najdou vše potřebné na www.mpostrava.cz MS

SUCHEJ UNOR

Pojď s námi
SUCHOU CESTOU

Vzhůru na Suchou cestu!
Vydej se s námi na cestu plnou zábavy, překvapení, výzev a inspirace. Na cestu ti přibalíme online batoh plný únorové zábavy, slev, dáreků a benefitů, které nastartují změnu tvého životního stylu a umocní únorovou proměnu. A aby ti to sušení utíkalo a bavilo tě ještě víc, objednej si únorový bylinkový kalendář – 29 zastavení u šálku toho nejlepšího čaje Leros, 29 QR kódů s multimediálním obsahem a vtipná cesta sušiče jako bonus. Přidej se k milionu dalších Sušičů.

www.suchejunor.cz

Kdo bude Sportovcem roku 2023?

Anketa s názvem Sportovec roku, vyhlašovaná ostravským magistrátem, se pozvolna stává zažitou tradicí, o čemž svědčí její už 17. aktuální ročník. Také letos se obracíme na veřejnost, aby nominovala sportovce, kteří loni dosáhli mimořádných úspěchů. Nominace se přitom týkají jak jednotlivců, tak sportovních oddílů a jsou rozděleny do 6 kategorií. Uzávěrkou pro jejich přijímání je 29. 2. 2024. Součástí ocenění je také finanční dar od statutárního města Ostravy.

Význam ankety, jakož i členění jejích kategorií přibližuje ostravský primátor Jan Dohnal:

„Ostrava oceňuje sportovce prostřednictvím ankety dlouhodobě, zdůrazňujeme společenský význam sportu a zdravého životního stylu. Chceme také podpořit zájem dětí i dospělých o pohyb a poděkování patří též subjektům, které sport podporují. I letos oceníme nominované v šesti soutěžních kategoriích ankety – nejlepší jednotlivce, nej-

lepší kolektiv, talent roku, nejlepší handicapovaný sportovec, sportovní legenda a společensky odpovědná firma.“

K podání nominací stačí vyplnit formulář (<https://forms.office.com/e/tvupEA8kqj>) na městském webu. Ty jsou následně hodnoceny městskými zastupiteli podle daných kritérií. Patří mezi ně třeba umístění

na olympijských hrách, mistrovství světa, mistrovství Evropy, případně mistrovství ČR. Nominovaní však musí mít trvalý pobyt či sídlo na území Ostravy, současné nebo bývalé členství v tělovýchovné jednotě, sportovním oddílu nebo klubu se sídlem v Ostravě v době, kdy dosáhli výkonu nebo umístění, popřípadě jejich působení na ostravský sport

musí být extrémně významné. Podrobnosti jsou k dispozici rovněž na webu fajnovysport.cz.

Podrobné informace o průběhu předchozího ročníku, včetně jmen oceněných najdete také na <https://www.ostrava.cz/cs/o-meste/aktualne/zname-ostravske-sportovce-roku-2022>. MS

Eliška a Jakub – nejčastější jména loňských miminek

V uplynulém roce 2023 se na území statutárního města Ostravy narodilo přesně 2 211 chlapců a 2 151 dívek. Klukům rodiče nejčastěji přisoudili jméno Jakub, v případě holčiček kralovala oblíbenosti Eliška.

Mezi populární jména patřila také Matyáš, Dominik, Jan, Teodor (Theodor, Theo, Teo), Michal, Martin, Filip, Samuel a Oliver, respektive Stela (Stella), Amálie, Viktorie, Anna, Sofie, Rozálie, Tereza nebo Julie. Mezi novorozenci je taktéž 86 dvojčat.

Tak jako každým rokem se u některých novorozenců také loni vyskytla neobvyklá a exotická jména. V Ostravě tak najdeme rovněž Mikeše, Floriána, Diega, Enrica, Bernarda, Lorenza, Xavierra nebo Brayena. U dívkách jmen pak jistě zaujmou Šeherezáda, Roxana, Parvati, Mellissa, Marlen, Cynthia, Chanel, Rose, Lori či Manuela.

Děti se oproti předminulému roku 2022 loni narodilo méně. Počet

nově narozených se snížil konkrétně o 489. Pokles má déle trvající tendenci. V roce 2021 se ve městě narodilo 5 419 dětí, v následujícím roce 2022 pak 4 851 a vloni 4 362 dětí. Uvidíme, zda bude uvedený trend pokračovat v letošním roce.

Nejvíce miminek přišlo na svět – stejně jako předloni – ve Fakultní nemocnici Ostrava. Jak jsme čtenáře informovali v lednové Radnici!!!, vůbec prvním ostravským novorozencem roku 2024 byl malý Gabriel. Také on se narodil „ve fakultce“, a to během první hodiny přicházejícího roku. Novému občánkovi a jeho mamince přišel popřát rovněž primátor Jan Dohnal. A protože návštěvy by neměly chodit s prázdnými rukama, přinesl oběma několik dáreků, včetně knižní sady Knihovny města Ostravy „S knížkou do života“. MS

Budoucnost městské nemocnice – efektivita, komfort, jednoduchost

Vizualizace MNO

V lednové Radnici!!! jsme čtenáře informovali o skutečnosti, že městské zastupitelstvo odsouhlasilo klíčový dokument „Studie proveditelnosti Městská nemocnice Ostrava“. Po jeho schválení nastává tříletá příprava, kterou kontinuálně vystřídá samotná nemocniční revitalizace. Vlastní realizace ambi-

ciózního modernizačního projektu zabere 7 let a vyjde na 5,2 miliardy korun bez DPH.

Výsledkem celkové modernizace bude sjednocení různých zdravotnických provozů do jednoho funkčního celku. Nemocnici umožní účelnější hospodaření, personálu přinese kvalitnější zázemí, jakož

i lepší pracovní podmínky, pacientům pak větší dostupnost péče a více pohodlí.

Podle radního Michala Mariánka jde o nákladnou, avšak potřebnou investici, u níž Ostrava počítá rovněž se spolufinancováním z dalších zdrojů: „Už více než 175 let je ne-

mocnice součástí Ostravy, postupně z ní budujeme moderní zařízení 21. století. Realizaci schválené studie se posuneme o velký kus dopředu. K jejímu financování jsme už v roce 2017 zřídili Fond pro rozvoj MNO, do kterého každoročně přispíváme z rozpočtu dvě stě milionů korun. Zároveň usilujeme o spolufinancování třetích stran – státu, Moravskoslezského kraje, grantu Evropské komise i úvěru Evropské investiční banky. Je to dlouhodobý úkol, navíc finančně velmi náročný, Ostravanům ale chceme poskytnout co nejlepší péči v moderním zázemí.“

Koncepce počítá kromě rozsáhlé modernizace stávajících prostor především s výstavbou nové budovy U v podobě sedmipodlažního akutního nemocničního bloku. Objekt, soustředící v sobě urgentní příjem, operační sály, diagnostiku a intenzivní péči, bude disponovat heliportem pro vrtulník.

K vyhlášení veřejné zakázky na zhotovitele stavby dojde již tento měsíc. Modernizace bude probíhat za plného nemocničního provozu, aniž by se stavební práce výrazněji dotkly poskytované péče. MS

Ostravské sídlo Českého červeného kříže slaví sto let

V letošním roce si připomínáme stoleté jubileum tzv. Velké Ostravy. Přesně před sto lety byla ale také zkolaudována hlavní budova Československého červeného kříže (ČSČK) v Ostravě, která svému účelu na ulici Červeného kříže (dřívější Senovážné ulici) slouží až do dnešních dnů.

Zástupci ČSČK pro horní město Ostravu požádali tehdejšího vládního komisaře Jana Prokeše, pozdějšího prvního starostu města, o novostavbu sídla dopisem dne 16. 11. 1921. Sám Jan Prokeš se zasadil o darování pozemků města do rukou ČSČK, výstavbu třípatrové budovy realizovala stavební firma Kaulich&Schindler a hrazena byla především z vlastních prostřed-

ků Červeného kříže, a to v celkové výši 2 200 000 Kč. Kolaudace budovy se uskutečnila 5. 2. 1924. Převážná část budovy fungovala jako útulna, která hned v nadcházejícím roce 1925 poskytla celkem 7 970 noclehů pro 2 196 osob. Menší část budovy pak sloužila pro vedení spolku či vznikající záchranou stanici, předchůdkyni dnešní zdravotnické záchranné služby. O dva roky později, v roce 1926, byla postavena sousedící budova s garážemi kvůli rozšíření zázemí a garážování vozidel záchranné stanice. Poslední část komplexu budov současného Českého červeného kříže (ČČK) v Ostravě pochází z roku 1938. Dnes funguje jako pohotovostní humanitární sklad, garáže sanitních vozidel a zázemí jednotek ČČK.

Historický vzhled budovy z roku 1924 se bohužel kvůli několika přestavbám nepodařilo zachovat do dnešních dnů. S podporou města Ostravy, Moravskoslezského kraje, evropských fondů i vlastních prostředků se však daří sídlo ČČK postupně rekonstruovat. A to tak, aby

sloužilo nejen aktivitám Českého červeného kříže, ale také samotným Ostravanům. Zapomínat nesmíme ani na fakt, že sehrává důležitou roli kvalitního zázemí pro práci členů a dobrovolníků Českého červeného kříže. RED

V technice je budoucnost

První kolo přijímacího řízení na VŠB – Technickou univerzitu Ostrava je v plném proudu. Jediná technická univerzita v Moravskoslezském kraji nabízí kromě zajímavých oborů jistotu uplatnění. Opakovaně vítězí také v soutěži Škola doporučená zaměstnavateli.

Uchazeči a uchazečky si mohou vybírat z mnoha již zavedených studijních programů, které VŠB-TUO nabízí: jedná se o energetiku, životní prostředí, kyberbezpečnost, nanomateriály, robotiku a automatizaci, strojírenství, telekomunikace nebo biomedicínu. Škola ale nabízí i obory nové, letos otevřela například studijní program Aдитivní technologie, kde studenti získají nezbytné znalosti v oblasti aditivní výroby a 3D tisku. Brzy se prvním zájemcům o studium otevrou také studijní programy Inovace a design zdravotnických prostředků nebo Chytré a zelené budovy v cirkulárním stavitelství.

Kromě zajímavých oborů škola

nabízí skvělé zázemí a široké využití, od zahraničních cest přes řadu možností přivýdělků až po trávení volného času. Se svými diplomovými a disertačními pracemi se studenti často umísťují na předních příčkách v soutěžích, jako je Cena Wernera von Siemens nebo FINDiplomka. VŠB-TUO je navíc úspěšná i u zaměstnavatelů: už

podruhé brala prvenství v anketě Škola doporučená zaměstnavateli. „Díky pravidelnému kontaktu se zaměstnavateli jsme schopni reagovat na poptávku na trhu práce a přizpůsobit podle ní nabídku studijních programů nebo vyučovaných předmětů,“ **hodnotí úspěchy univerzity její rektor Václav Snášel.**

O kvalitách VŠB-TUO se středoskoláci a vysokoškoláci přesvědčili na Dnech otevřených dveří, které se konaly na konci ledna. Pokud z nějakého důvodu akci nestihli, připravuje pro ně univerzita i prohlídky kampusu, které se budou konat v průběhu února a března. Více informací najdete na webu univerzity www.vsb.cz. BU

Pomáháme dětem objevit fantastický svět knih

Pravidelný čtenář Radnice!!! jistě ví, že téma dětské čtenářské gramotnosti a rozvoje vztahu k literatuře už od útlého věku bere statutární město Ostrava za své. Jen v uplynulém roce magistrát na tomto poli investoval zhruba 2,2 milionu korun.

Finanční podpora magistrátu umožnila jak vznik nových školních knihoven, tak zkvalitnění a dovybavení knihoven stávajících. Díky městským dotacím mohly školy uspořádat přibližně 30 projektů souvisejících s literaturou, knihami a čtením. Školou povinné děti si v jejich rámci popovídaly se spisovateli a ilustrátory knižních děl, vyzkoušely si čtenářské dílny, zkusily na všechny způsoby, zkusily stvořit vlastní knížku a samy také viděly, jak opravdová kniha vzniká v tiskárně.

Výše peněžní sumy určená konkrétním jednotlivým projektům se pohybovala v rozmezí od 40 000 do 200 000 Kč.

Náměstkyně primátora Andrea Hoffmannová ubezpečuje, že

tento druh aktivit hodlá město podporovat dlouhodobě: „Čtenářská gramotnost je jedna z nejdůležitějších kompetencí ve vzdělání. Každý den čelíme dezinformacím a fake news, musíme si ověřovat informace a bez umění číst se v dnešním světě neorientujeme. V poslední době podle šetření PISA ve čtenářské gramotnosti stagnujeme, na což reagujeme podporou čtenářské gramotnosti na našich školách, a to jak formou vybavení školních knihoven a podporou pozic školních knihovníků, tak v podobě vzdělávacích aktivit na podporu čtenářské gramotnosti a čtenářství.“

Specifický počín, který se snaží malé čtenáře přitáhnout ke knihám doslova od kolébky, představuje knižní sada „S knížkou do života“, na který poté navazuje „Knižka ostravského prvňáčka“. Oba tyto počiny zajišťuje autorita nejpovolanější – Knihovna města Ostravy. MS

Dům na Švehlově (dnešním Partyzánském) náměstí čp. 1645, v jehož suterénu Sýkora a Vltavský demonstrovali své schopnosti (snímek z 50. let 20. století).

Sýkora s Vltavským rozsvěcují žárovku (Lidové noviny 3. 6. 1937).

Rudolf Vltavský demonstruje přenos rozhlasového vysílání vlastním tělem (Pestrý týden 1937).

Jaro roku 1937 se v Ostravě začínalo rýsovat ve znamení velké senzace. Hlavními aktéry celé události, o níž začaly postupně psát nejen všechny ostravské, nýbrž i četné zahraniční noviny, byli dva nenápadní mladí mužové – pětaticetiletý mechanik Rudolf Vltavský a jednadvacetiletý svářeč František Sýkora. Oba měli společného nejen zaměstnavatele – Vítkovické železárny – ale dokonce i společnou adresu – dům na Švehlově (dnešním Partyzánském) náměstí v Moravské Ostravě.

Dle zpráv v tisku se oba přátelé zabývali již několik let „koncentračním cvičením vůle“, v němž dosáhli vysokého mistrovství. Nově nabyté schopnosti jim mj. údajně umožňovaly proměnit svá těla v plnohodnotný rozhlasový přijímač; samozřejmě, aby se případní posluchači mohli těšit ze zvuku, musel ten, který právě plnil roli přijímače, uchopit do holých rukou banánky sluchátek nebo reproduktoru – a už se do místnosti linula hudba. Dovedli „naladit“ svými těly řadu evropských rozhlasových stanic, aniž by znali jejich vlnovou délku; postačovalo jim pouhé jméno a geografické umístění vysílače. To bylo něco

Jozef Šerka

Ostravští „električtí muži“

naprosto nevídaného. A aby nebylo zázraků dost, oba dokázali rozsvěcet žárovky prostým dotekem ruky.

Zprávy o pokusech se brzy rozkřikly po celém městě a do záležitosti se začal angažovat ostravský Radioklub, který si vytkl za cíl přijít této záhadě na kloub. Aby se vyloučila možnost, že jde jen o davovou sugesci, nechal radioklub pořídit záznam vysílání na gramofonovou desku. Kromě toho byli oba mladí muži proměřeni citlivým voltmetrem, přičemž se zjistilo, že jsou schopni produkovat stejnosměrný proud o napětí až 300 voltů (!). Do záhady nevnesli více světla ani další přizvání odborníci z Prahy (mj. předseda Čs. radiosvazu profesor Adolf Ernest), kteří se nakonec opatrně vyjádřili, „že nebyl zjištěn technický podvod a že ostravský fenomen vyžaduje důkladného vědeckého probádání“. Vltavský a Sýkora zopakovali své pokusy několikrát před zástupci tisku i před dalšími odborníky z oboru elektrotechniky a lékařských věd, vždy s úspěchem. Primář ostravské městské nemocnice MUDr. Váňa, který byl pokusům rovněž přítomen, k tomu do Lidových novin napsal: „Jistě běží o neobyčejný zjev, a kdybych předpokládal nějaký podvod, i ten musil by býti geniální... Jako lékař bych řekl, že musí jíti zvláště u p. Sýkory o neobyčejnou schopnost lidského organismu reagovati na elektrické vlny.“

Rudolf Vltavský a František Sýkora byli tedy na nejlepší cestě stát se fenoménem světového měřítká. Jedinou okolností, která budila jisté podezření, byl fakt, že všechny pokusy probíhaly vždy pouze v jedné sklepní místnosti v domě na Švehlově náměstí (navíc místnosti, jejíž strop byl zdoben pentagramem a dalšími tajemnými symboly naznačujícími spojení s okultními silami). Oba „električtí muži“ to zdůvodňovali tím, že právě tam se mohou nejlépe soustředit, a koneckonců ani odborníci, kteří pokusům přihlíželi, neshledali v tomto sklepení nic podezřelého – přinejmenším nic, co by oba muže mohlo usvědčit z podvodu.

Jako blesk z čistého nebe se pak rozléla zpráva o pokusu, který uskutečnil ve čtvrtek 24. června 1937 profesor fyzikálního ústavu Masarykovy univerzity v Brně Josef Sahánek. Za přítomnosti odborníků

a zástupců tisku zopakoval ve své laboratoři vše, co dosud byli schopni předvést pouze Sýkora s Vltavským; „vlastním tělem“ rozsvěcel žárovky, ladil a přijímal rozhlasové stanice a obsah vysílání prostředkovat užaslým divákům pouhým přiložením rukou k sluchátkům či reproduktoru. Ukázalo se, že toto vše bylo možno zařídit s pomocí jednoho asistenta ve vedlejší místnosti, spojené s laboratoří naslouchacím otvorem. Asistent měl k dispozici výkonný radiopřijímač, na němž ladil požadované stanice. Výstupy z přijímače, které by normálně vedly ke sluchátkům či reproduktoru, byly rovněž zamaskovány v laboratoři; jeden končil na trubce plynového vedení pod oknem, druhý byl připojen k velké plechové desce na podlaze, zakryté dřevěnou bednou. Rozdíl napětí mezi oběma zakončeními byl dostatečně veliký na to, aby proud, procházející tělem pokusné osoby, při uchopení banánků sluchátek či reproduktoru dokázal přenášet vysílání z rozhlasového přijímače.

O pokusu hned příští týden zevrubně informovala celá řada deníků, na jejichž stránkách byli Vltavský a Sýkora vyzváni, aby vyvrátili nařčení z podvodu. „Radiomuži“ se však odmlčeli nadobro. Od konce června roku 1937 neproběhla už o nich tiskem žádná další zpráva. Otázka, zda šlo od samého počátku o podvod, nemohla tak být ovšem zodpovězena zcela jednoznačně. Kuriózní příběh však později inspiroval spisovatele Otu Filipa, jenž na stránkách románu „Nanebevstoupení Lojzka Lapáčka ze Slezské Ostravy“ vytvořil mj. postavu vysloužilého fotbalisty Krajczka, který je schopen reprodukovat rozhlasové vysílání vlastním tělem a za okupace takto nevědomky šíří i zahraniční rozhlas, za což je zatčen a popraven.

O dalších osudech skutečných aktérů po roce 1937 víme jen málo. Rudolf Vltavský válku zřejmě přežil ve zdraví a v roce 1945 stále bydlel v Ostravě, už na jiné adrese. František Sýkora ze scény zcela zmizel. Naopak brněnský profesor Josef Sahánek, který svého času přinesl vědecké vysvětlení celé aféry, byl v roce 1941 zatčen za účast v odbojové organizaci Obrana národa a deportován do koncentračního tábora Mauthausen, kde o rok později zahynul.

Ostravští „radioví muži“ podvodníky?
 Profesor brněnské university dr. Sahánek vyvolal přesně stejně zjevy jako Vltavský a Sýkora

Titulek článku v listu Moravský večerník 30. 6. 1937, po zveřejnění pokusu prof. Sahánka.

Všechny Smetanovy opery v jednom divadle

Letos uplyne 200 let od narození a 140 let od úmrtí Bedřicha Smetany, označovaného za zakladatele moderní české hudby. Národní divadlo moravskoslezské (NDM) spouští k výročí ve spolupráci s Janáčkovou filharmonií Ostrava (JFO) jedinečný smetanovský operní cyklus. Jako vůbec jediné divadlo představí v období od 2. 3. do 12. 5., vždy v 9 dnech, všech 8 dokončených Smetanových oper.

Národní divadlo moravskoslezské chce, **podle vyjádření jeho ředitele Jiřího Nekvasila**, znovu vrátit Smetanovy opery na divadelní prkna, představit jejich autora jako nadčasového, průlomového skladatele a nabídnout originální pohled plný hudební fantazie,

BRANIBOŘI V ČECHÁCH

2. 3. a 4. 5. 2024

PRODANÁ NEVĚSTA

3. 3. a 5. 5. 2024

DALIBOR

4. 3. a 6. 5. 2024

DVĚ VDOVY

6. 3. a 7. 5. 2024

HUBIČKA

7. 3. a 9. 5. 2024

TAJEMSTVÍ

8. 3. a 10. 5. 2024

ČERTOVA STĚNA

9. 3. a 11. 5. 2024

LIBUŠE

10. 3. a 12. 5. 2024

První uvedení od 2. do 10. března 2024

Druhé uvedení od 4. do 12. května 2024

**VSTUPENKY
V PRODEJI**

Projekt je realizován s finanční podporou statutárního města Ostravy a MKČR. Pod záštitou primátora statutárního města Ostravy Mgr. Jana Dohnala a hejtmána Moravskoslezského kraje Jana Kříkošky, MBA.

www.ndm.cz Ostrava PRAZSKÝ FILHARMONICKÝ SDRUŽENÍ SMETANA OBNOVA ČESKÉ HUDBY 2024 Klasika Plus.cz H OPERA+ MINISTROVSTVO KULTURY

OSTRAVA!!!

s plným respektem ke Smetanovu dílu: „Uvedením upozorníme na Smetanovu výjimečnost a světovost. A to nejen české publikum, ale především zahraniční. V březnu přijdou na cyklus také dramaturgové ze světových divadel. Opera Europe v Ostravě chystá setkání všech dramaturgů Evropy, kterým všechny opery předvedeme. V průběhu března vydáme knižně všechna libreta s anglickým významovým překladem. Je to na-

bídka opernímu světu, mezinárodní propagace Bedřicha Smetany. Zaslouží si to.“

Fakt, že NDM již hlásí vyprodání opery Libuše, dokazuje zájem hudební veřejnosti o Smetanovo dílo. Ostrava přispěla na propagaci akce a financuje vznik jednotlivých inscenací

„Mám velkou radost, že Národní divadlo moravskoslezské připravilo takto podnětný a potřebný projekt. Smetanova operní tvorba

někdy navenek zůstává trochu ve stínu jeho symfonického cyklu Má vlast. Jsem ráda, že zde v Ostravě uvádíme Bedřicha Smetanu rovněž coby autora oper, které mají pro českou společnost zvláštní význam,“ **kvitovala náměstkyně primátora Lucie Baránková Vilamová.**

Program smetanovského operního cyklu najdete na <https://www.ndm.cz/cz/opera/stranka/553-smetanovsky-cyklus-2024.html>. MS

Odešla ostravská ikona českého herectví

Dne 16. 1. 2024 ve věku 59 let opustil náš svět Norbert Lichý (* 29. 12. 1964), výrazná osobnost českého divadla i filmu, neodmyslitelně spojená také s moravskoslezskou metropolí. Ostravský rodák pocházel z rodiny režiséra a dramatika Saši Lichého. S oblibou vyprávěl, že na divadelní prkna si poprvé stoupl už jako devítileté dítě.

Profesionální dráhu zahájil roku 1984 v Severomoravském divadle Šumperk. Poté působil v Divadle loutek a následně zakotvil v ostravském Divadle Petra Bezruče. Tento kulturní stánek se Norbertu Lichému do konce života stal domovskou scénou. Postupem času jeho věhlas rychle rostl a coby host se objevil také na několika pražských divadelních scénách. Výrazný herec si mnohokrát zahrál v televizních filmech a seriálech. Intenzivně spolupracoval s Českou televizí a Českým rozhlasem, věnoval se rovněž načítání audioknih. Žánrový záběr jím ztvár-

ných rolí byl velmi pestrý. Méně známá byla záliba Norberta Lichého ve skládání scénické hudby. V tomto oboru se však on sám, se skromností sobě vlastní, považoval „spíše za nadšence než profesionála.“

Za své mistrovství obdržel Norbert Lichý množství ocenění. Z těch nejvýznamnějších jmenujme Cenu Thálie v kategorii činohra z roku 2009 nebo vítězství v anketě Českého rozhlasu Neviditelný herec v roce 2016 za načtení audioknihy Motýlek.

„Pan Lichý byl velký patriot, velká ostravská persona, páter divadla. Je třeba držet Bezručům palce, aby se jim podařilo jej nahradit, byť to asi nepůjde. Zkusíme ve vedení města zvážit, jak jeho osobnost ocenit,“ **prohlásil v rozhovoru pro MF DNES ostravský primátor Jan Dohnal.**

Všem pozůstalým vyjadřujeme upřímnou soustrast. RED

© Archiv Norberta Lichého

DIVADLO

Brouk v hlavě – premiéra	Divadlo Mír	10. 2. 2024
Zazpívám ti pohádku – premiéra	City Campus Ostravské univerzity	15. 2. 2024
Braniboři v Čechách – obnovená premiéra	Divadlo Antonína Dvořáka	22. 2. 2024
Chicago – premiéra	Divadlo Jiřího Myrona	29. 2. 2024
Smetanovský cyklus I	Divadlo Antonína Dvořáka	2.-10. 3. 2024

TANEC A AKROBACIE

Losers Cirque Company: Nespoutaní	Kulturní dům Akord	14. 2. 2024
Plynutí a 420PEOPLE: IMPROjam	Studio G	17. 2. 2024
Radical Empathy: CARRY	MAPPA Ostrava	21. 2. 2024
Lenka Vagnerová & Company: Panoptikum	Dům kultury Poklad	26. 2. 2024

HUDBA

Koncert studentů varhanního oddělení JKO	Janáčkova konzervatoř v Ostravě	7. 2. 2024
Vojta Šňupárek & hosté	Studio 1 ČRO	15. 2. 2024
Boris Band Combination	Klub Parník	22. 2. 2024
Tata bojs	BARRÁK Music Club	23. 2. 2024
Cyklus komorních koncertů: Musica a tre	Slavnostní sál Divadla Jiřího Myrona	28. 2. 2024
Janáčkova filharmonie: Adiemus s Permoníkem	Multifunkční hala Gong	29. 2. 2024

LITERATURA

Protimluvná dvaadvacítka	Dům umění	22. 2. 2024
Knižní festival Ostrava	Výstaviště Černá louka	1.-2. 3. 2024

VÝSTAVY

Barbora Mikudová – Martin Kubica: Dotýkané obrazy	Galerie Dole	24. 1. – 22. 2. 2024
Daniel Balabán: Via	City Campus Ostravské univerzity	24. 1.-14. 3. 2024
Petra Bašňáková: Born of Sand and Sun	Fotografická galerie Fiducia	31. 1.–9. 3. 2024
Velká Ostrava: Výstava prací dětských čtenářů na téma Domy v Přívoze	KMO – Přívoz	5.-29. 2. 2024
Sandarmoch – kde stromy mají tváře	Ostravské muzeum	8. 2.-26. 5. 2024
Dernisáž výstavy Ceny Jindřicha Chaloupeckého	PLATO Bauhaus	24. 2. 2024

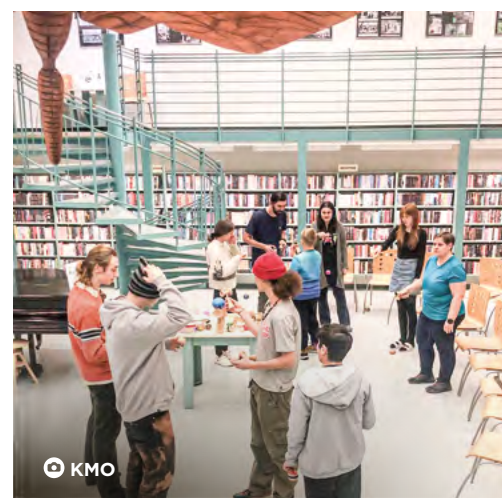
OSTATNÍ

Velká Ostrava: Otevření muzea Jubilejní kolonie	Bytové muzeum v Jubilejní kolonii	4. 2. 2024
Masopust Ostrava 2024	Masarykovo náměstí	11. 2. 2024
Já na bráchu, brácha na mě – stand-up	BUMBUM Comedy	12. 2. 2024
Slam poetry	Dock	20. 2. 2024
Zpověď farářky – talk show	Centrum Pant	27. 2. 2024
Křížem krážem: Tomáš Etzler, Miroslav Etzler, Naďa Válová – talk show	Dům kultury Poklad	28. 2. 2024

Českému baletu vládne ostravská scéna

Aktuální 10. ročník soutěžní přehlídky současné české taneční tvorby BALET 2023 skončil triumfem baletní scény Národního divadla moravskoslezského (NDM). Soubor z Ostravy si totiž za představení CARMEN odnáší hned 4 ocenění. Porota mu udělila hlavní cenu soutěže za inscenaci v choreografii Jiřího Pokorného, dále pak hlavní ceny za nejlepší sólový výkon v hlavní ženské i mužské roli (Natalia Adamska a Francesco Fasano) a cenu za světelný design (Loes Schakenbos). K převzetí všech ocenění dojde 1. 3. 2024 v Praze. Rozhovor se šéfkou baletu NDM Lenkou Dřímálovou přinášíme na straně 6. ^{MS}

Teenageři do knihoven

Průzkum Knihovny města Ostravy (KMO) zjistil, že smysl trávení volného času teenagerů zůstává výsostně aktuálním tématem, ke kterému by právě knihovna měla co říci. Tak se zrodila iniciativa „Teenageři do knihoven“, finančně podpořená Nadací ČEZ. V jejím rámci ve třech pobočkách KMO – Opavská, Jiřího Trnky a Výškovických vznikly „makerspaces“, tedy kreativní prostory pro teenagery s relax zónou. Projekt umožní využívat možnosti knihoven všem teenagerům bez rozdílu sociálního zázemí a posílí prevenci sociálně patologických jevů u mladistvých. Podrobnosti na <https://www.kmo.cz/spustili-jsme-projekteenageri-do-knihoven/>. ^{AB}

© Jiří Zerzoň

Tvoříme město, které je přívětivé rodinám

Ostrava už dávno není jen městem s hornickou minulostí, v posledních letech prošla dynamickým vývojem a snaží se být dobrým místem pro život. Ne úplně příznivý sociodemografický vývoj spojený s poklesem počtu obyvatel vede město k zamýšlení, co udělat pro to, aby byla Ostrava atraktivnější pro lidi, kteří zde žijí, případně by do budoucna žít mohli a chtěli. Reagují na to různé plány a strategie. Patří mezi ně i aktuálně vznikající koncepce rodinné politiky s vizí vytvořit rodinám v Ostravě takové podmínky, aby zde mohly kvalitně žít, naplňovat své potřeby a rozvíjet se.

Na nové koncepci město spolupracuje s odborníky z Ostravské univerzity. Opírá se o odborné studie a zahraniční inspiraci, jak města podobná Ostravě k rodinné politice přistupují. „Rodinná politika v Ostravě byla v minulosti dobře nastavena, chceme navázat na to, co se povedlo. Do aktualizované koncepce se snažíme zahrnout další témata. To, co nám zatím vychází z celého procesu přípravy, je, že město se musí víc soustředit na to, jak pracovat s veřejným prostorem, který má poskytovat zázemí rodinám. Naším cílem je, aby se v budoucnu rodiče nebáli volně pouštět své děti do

města bez obav, že je srazí auto nebo je bude někdo obtěžovat. Toto je však běh na dlouhou trať a bude vyžadovat spolupráci řady aktérů, kteří v Ostravě působí. Rádi bychom, aby se například do nové koncepce významně propadlo takzvané desatero měst vhodných pro rodinu, což jsou principy využívané v zahraničí. Jedná se o určité standardy toho, jak má město vypadat, aby se tam rodinám dobře žilo,“ **objasnil Alexandr Nováček** z katedry sociální geografie a regionálního rozvoje, pod jehož vedením koncepce vzniká.

Jedním z hlavních cílů naší rodinné politiky je pomoci zvrátit trend odchodu obyvatel z Ostravy. „Chceme, aby Ostrava byla místem pro spokojený a plnohodnotný život opravdu všech generací. Cílíme však především na mladou generaci a na studenty, kteří se jednou budou rozhodovat o tom, kde se usadí a kde případně v budoucnu založí svoje rodiny. Naši snahou je vytvořit v Ostravě takové prostředí, ve kterém se budou cítit bezpečně, kde vedle vhodného bydlení najdou dobré pracovní uplatnění, spolehlivě fungující služby, zázemí pro rekreaci v čistém a zdravém prostředí a možnost získání kvalitního vzdělání pro své děti. Z pozice města bude třeba více myslet na to, aby se důležité aspekty rodinné politiky také přepisovaly do připravovaných investičních záměrů

výstavby bytů, veřejných staveb, projektů ovlivňujících kultivaci prostředí a podobných,“ **vysvětlil náměstek primátora Zbyněk Pražák**.

Ostrava se potýká s řadou problémů, které vedou k tomu, že rodiče s malými dětmi zvažují přestěhování jinam. „Často se v médiích zmiňuje problematika pracovního uplatnění, naše data však ukazují, že toto již není nejsilnější motivací k odstěhování se, otázka možností nalezení adekvátního bydlení, bezpečnosti a celkové kvality života ve městě již má vyšší význam v tom, proč rodiny odcházejí, a právě na toto se snažíme poukázat a změnit to,“ **doplňuje Alexandr Nováček**.

Práce na koncepci začala už v loňském roce. Za tímto účelem se scházeli zástupci z řad odborné veřejnosti, akademické sféry, ale i samotných rodin. Důraz je kromě kvalitního veřejného prostoru a vstřícné infrastruktury kladen i na další důležitá témata, jako bezpečí, komunitní život, podpůrné aktivity a akce pro rodiny, prevence, vztahy a mezigenerační soužití, sladování práce a rodiny, komunikace a participace, sounáležitost k městu a mnohá další.

Celý proces by měl finalizovat ke konci března, nová koncepce pak bude dostupná na webových stránkách rodinné politiky města www.fajnrodina.cz. LP

© Alois Francek